

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

29 ספטמבר 2021

תלה"מ 20-11-1243 ט. נ' ט.

לפני כבוד השופט ארז שני

התובע: א. ט.

נגד

הנתבעת: נ. ט.

נוכחים:

התובע ובאות כוחו – עורכת דין תירוש; עורכת דין ליאת שקלרז
הנתבעת ובאות כוחה – עורכת דין עירית דגן

פסק דין

ביום 09.06.2020 הניח האב בקשה ליישוב סכסוך, אשר באין הסכמה מצדה של האם הובילה להליך שלפניי, אשר נפתח ביום 01.11.2020.

למעשה, אין עורר כי הצדדים ראויים למשמורת משותפת, כך גם המליץ תסקיר הרווחה.

התובענה שלפניי, כל עניינה בבקשתו של האב לחלוק בשווה זמני שהות בינו לבין שלושת ילדיו, ילידי השנים 2010, 2013 ו-2015.

גם בראי פסק דין אשר יצא לפניי חודשים מועטים תחת ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו ואשר העים מאוד את "זוהרו" של מושג המשמורת – המצב של משמורת משותפת מותיר את שני ההורים בבחינת הוריהם של הקטינים לכל דבר ועניין הן לצורך האחריות בדבר ניהול חיי השגרה של הקטינים, בוודאי ובוודאי לעניין קבלת החלטות מהותיות הנוגעות בקטינים.

אין עורר כי הקטינים שלפניי אהובים על ידי שני ההורים וממצאי התסקיר אליו עוד מעט קט אתיחס, רואים בשני ההורים בבחינת הורים מיטיבים ושהילדים "נתרמים" אליהם.

כאשר באו הצדדים לפניי ביום 24.01.2021 גם ביום 09.05.2021, אזי יחסיהם העכורים של הצדדים לא אפשרו להם להגיע לכלל הסכמה ולמעשה, בדיון ראשון ביום 24.01.2021 כבר ציינתי כי כתב ההגנה ודברי באת כוח האם אשר סירבה לתובענה דאז, מילאו אותי דאגה גם על רקע דברי באת כוח האם, כי מרשתה מקליטה את הילדים וזאת כדי ליצור ראיות.

אם תרצה תאמר כי גמישותה של האם, אשר עוררה בי חשש ביום 09.05.2021 כי "יונב פרי ביאושין" כלשוני שם, הלכה והתגלתה אך ורק לקראת שלביו הסופיים של ההליך.

האם ניהלה את ההליך למעשה כדי הגעה לשלב התסקיר (וראה תקנות סדר הדין האזרחי לעניין ההוצאות), אך ללא מיצוי על דרך חקירות בנוסף.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

29 ספטמבר 2021

תלה"מ 20-11-1243 ט. נ' ט.

לא קלה היתה דרכי עם שירותי הרווחה אשר על יד עיריית ותסקיר "זכיתי" לקבל אך ורק ביום 27.06.2021, למעשה לא מעט חודשים לאחר שהתבקש.

כך או אחרת, התסקיר הצביע על בעיות שונות של הילדים. אומר, כי הבעיות השונות של הצדדים הן בעיות הדורשות התייחסות וטיפול, אך אין מדובר בבעיות מאזירות שיש בהן לעורר דאגה כבדה ועמוקה. הן בהחלט מחייבות התגייסות של ההורים על-מנת לסייע לילדים ומניעת מתחים בראש ובראשונה.

משהוגש התסקיר קיבלו שני הצדדים את אחת ההמלצות שבו, קרי הרחבת זמני השהות כך שהילדים ישהו אצל האב גם במוצאי השבת ויושבו למקום הלימודים ביום א' – לאמור, ביקורי סוף שבוע לסירוגין, שוויון בחופשות מבית הספר תוך הרחבת מוצאי החג/השבת וזאת עד ליום החול שלמחרת – וכך אני מורה.

להמלצה נוספת המצויה בשולי התסקיר לא התייחסו הצדדים בדיון היום, שם נרשם כי מומלץ תיאום הורי.

.....

המשך פסק הדין

למען האמת, המלצה כגון דא של שירותי הרווחה לא במהרה תתקבל על דעתי, לא רק בעניינם של הצדדים שלפניי אלא באופן כללי – ואסביר.

תיאום הורי הנעשה באופן פרטי מטיל נטל כלכלי על הצדדים כאשר אינו נעשה במסגרת שירותי הרווחה ולא תמיד יינתן הוא במסגרת שירותי הרווחה.

מוטת הקצאת הזמן שבשירותי הרווחה שונה לחלוטין מאשר בתיאום הורי הנעשה באופן פרטי ובכלל, נשאלת השאלה מדוע צריכים שירותי הרווחה, אשר משאביהם דלים בכוח אדם, לנהל תיאום הורי? עוד מעט קט אסביר.

גם אם נניח לשאלה האם להמלצות מתאם הורי יש תוקף משפטי, להבדיל מהחלטות פקידת סעד הניתנות על-פי סמכויות לפי סעיפים 19 ו- 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, אזי תיאום הורי הוא בעצם ערוץ תקשורת בין שני הורים שאינם מסוגלים לתקשר ביניהם.

אלא שאמירה "איני יכול לתקשר" לא מעט פעמים היא בבחינת "איני מוכן לתקשר" ויש הבדל בין השניים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

29 ספטמבר 2021

תלה"מ 20-11-1243 ט. נ' ט.

עמד בשעתו חברי ומלומדי, כבוד השופט ניצן סילמן בפסק דין מאלף שנתן, על העובדה שכאשר הופך אדם להורה, מעמיס הוא על עצמו מרצון חובות לא מעטים ובין השאר מדובר בחובות שבהתנהגות. כאשר הופך אדם להורה לא רק שעל-פי חוק צריך הוא לנהוג כפי הורה מסור, אלא צריך להקדיש מזמנו, מתשומת ליבו ואין די אפילו באספקת צרכים פיזיים.

במילים אחרות: הורה אינו יכול להרשות לעצמו דרך כלל את ה"פינוק" אשר באי קיום תקשורת עם הזולת. צריך נסיבות כבדות משקל כדי לסרב לתקשר, בוודאי שמדובר בתקשורת תמת לב וקורקטית, זאת לטובת הילדים.

הדין מחייב אדם להיות קורקטי ומנומס במידה סבירה, אך אין הוא מחייבו להתעניין בשלום מי שהתגרש ממנו ולהרחיב את התקשורת מעבר לטובת הילדים הספציפיים.

בוודאי שאנו יודעים כי קיימים מקרים בהם אין לצפות לתקשורת. כאשר ברקע שבין הצדדים קיימת התעמרות של הורה אחד באחר, ריבוי תלונות במשטרת ישראל למשל, חלילה אלימות – או אז בוודאי שלא נצפה לקיומה של תקשורת, כפי שלא היינו מצפים לתקשורת מבין שניים אשר החליטו בינם לבינם שאינם מסתדרים, או אפילו המתעבים האחד את השניה.

אמר בשעתו בית המשפט העליון כי כל הליך של פרידה כרוך בלחץ נפשי ובחוסר נעימות רבה. אלא שמעמדו של אדם כהורה אינו מותיר אותו עוד כמעין מתבגר, הרשאי להיות "ברוגז" לעניין טובתם של קטינים. משכך, לא פעם תיאום הורי אינו רק בעיה של נטל כלכלי על ההורים וכאשר אין בו צורך ממשי הוא בעצם מהווה מעין "הכשר" לפריקת האחריות לתקשר.

עיינתי ודשתי בתסקיר ולא מצאתי טעם של ממש לפרוק את ההורים שלפניי (הורים מיטיבים שניהם כאמור) מאחריותם ההורית לתקשר, בין אם נעים להם הדבר ובין אם לאו. צריכים ההורים למצוא את הדרך לתקשר, מבלי לעסוק בחילופי האשמות הדדיים ותוך התעלמות ממחשבותיהם האישיות על האחר.

אין מבוקש מההורים להיות חברים, אך מבוקש מהם להמשיך ולהיות שותפים תמי לב בפרויקט חייהם – הילדים.

משכך, לא מצאתי לנכון לחייב את הצדדים בתיאום הורי והם יואילו ויטרחו כאמור.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

29 ספטמבר 2021

תלה"מ 20-11-1243 ט. נ' ט.

1 נותרתי אפוא, עם שאלה ולפיה האם יהא רשאי האב לקבל ילדיו בימי חמישי פעם בשבועיים לביקור
2 ולינה – כאילו "יפלו השמיים" אם לא יקבל האב את הילדים בימי חמישי פעם בשבועיים או כאילו
3 "יפלו השמיים" אם יקבלם.

4 ביני לביני אומר את שידוע לכל – קשר בין הורה לבין ילדו נבנה ונמדד לפי טיב הקשר ולא לפי כמותו.

5
6 אוסיף עוד ואומר, כי משנתנה הלכת בע"מ 919/15 ובית המשפט העליון השתמש במושג "הורה מרכז"
7 – לא תוספת של יום בשבוע תשנה, בוודאי לא בצורה משמעותית, את שיעור המזונות ומי שסובר
8 אחרת – כמו לומד הוא משפטים "מפי השמועה".

9
10 עייתי בתסקיר, שם פקידת הסעד המליצה שלא להיעתר לבקשת האב לכלול בין זמני השהות גם יום
11 חמישי פעם בשבועיים.

12
13 כלל הוא כי לא בנקל יסטה בית המשפט מהמלצות מומחים אשר הוא עצמו מינה ופקידת הסעד בכלל
14 זאת. אכן, הצדדים ואני בעקבותיהם, עוקבים אחר המלצות פקידת הסעד לעניין מוצאי השבת.

15
16 אלא שלכל ידוע כי בית המשפט אינו בבחינת "אומר הן אוטומטי" להמלצות מומחה.
17 צריך בית המשפט לבחון לפחות את ההיגיון הניצב מאחורי המלצות המומחה, גם את שאלת הדין
18 הנוהג.

19
20 המלצת שירותי הרווחה כללה הפניה לתיאום הורי על-מנת לקבל כלים לתקשורת.
21 יואילו אפוא שירותי הרווחה לשתף את ההורים בהדרכת הורים ולא בתיאום הורי.

22 **מסביר אני להורים כי השתתפות בהדרכת הורים היא בבחינת צו משפטי ולא המלצה**
23 **או התנדבות.**

24
25 כותבים שירותי הרווחה: "בין שני ההורים קיים בסיס של כבוד הדדי ויכולת לראות את החלקים
26 ההוריים המיטיבים של ההורה השני". אמרו ואני מחזק הדברים – אם כך, מה טעם אשלול מן האב
27 את זכותו, כהורה שווה זכויות, לחלוק גם יום נוסף בשבוע עם ילדיו ובאופן שוויוני?

28
29 למעשה, ההסבר היחיד אשר מצאתי בתסקיר הוא מתן קביעות ויציבות בחיי הילדים וכן רציפות
30 במענים עבורם לאורך השבוע.

31
32 מסבירים שירותי הרווחה כי באופן כללי, יום מתחלף פעם בשבועיים מייצר חוסר וודאות והעדר רצף.
33 על מה נשענת התרשמות מקצועית זו? אינני יודע.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

29 ספטמבר 2021

תלה"מ 20-11-1243 ט. נ' ט.

1 הרי מהרגע בו ייטול האב את אותו יום חמישי, תיווצר יציבות חדשה, לכן גם אינני מבין מה טעם
2 ייחסו שירותי הרווחה חוסר ודאות לשני ההורים.

3
4 הרי איש לא טען בתסקיר כי זמני השהות לא מתקיימים כיום, גם איש לא ייחס לאב את האפשרות
5 שלא יעמוד בבקשה הנוספת ליום חמישי.

6
7 אומר באופן כללי אשר למושג העקביות והרציפות בו נטו שירותי הרווחה בתסקיר – איש אינו מתכוון
8 לקבוע בעקביות, גם לא ברציפות.

9
10 אם קטין פלוני הולך לחוג ביום א' פעם בשבועיים, אז ביום בו האב מגיע, יטרח הוא וידאג כי הקטין
11 ילך וישוב מן ואל החוג וכך ינהל אורח חיים עקבי ורציף.

12
13 אם תרצה אומר במילים פשוטות יותר – לא הבנתי מה טעם יש צורך לשלול מן האב את בקשתו
14 לזמניים שוויוניים במצב של משמורת משותפת כאשר מדובר בשני הורים מיטיבים, זולת אם הייתי
15 מייחס לפקידת הסעד את שהיא לא כתבה, קרי ניסיון לפשר בין רצונותיהם הסותרים של ההורים.

16
17 אלא שלבית המשפט אין פריבילגיה לפשר בין רצונות כאשר עליו ליתן פסק דין.
18 על בית המשפט לפסוק כפי הדין, כפי המצוי בפניו וכפי צו מצפוניו, כאשר בוודאי שהדין והעובדות
19 יגברו על כל תחושה של השופט שכאמור, מצופה ממנו לפסוק על-פי דין.

20
21 בשנים האחרונות לא נפל דבר, אלא "נפלו דברים" בדין הישראלי.
22 אם תרצה, תאמר שהדין הישראלי פונה יותר ויותר לכיוון של שוויון הורי גם במטלות וגם בזכויות.
23 לא עוד תאמר כי אישה שהיא הורה הינה "ברירת מחדל" בהשגחה על הילדים, בעשיית כביסה,
24 בהחלפת חיתולים, הכנת מזון או שטיפת כלים.

25
26 כאשר אדם הוא אב, מצופה אף ממנו כיום להכין מזון תינוקות, להחליף טיטולים וגם לעמוד בזמני
27 שהות, שכן גם לאם מגיע זמן חופשי לעצמה ולאוטונומיה שלה.

28
29 מגמת השוויוניות באה לידי ביטוי לא רק בבע"מ 919/15 שם השתנתה בריש גלי הבנת הדין האישי
30 ותקנת הרבנות אשר שררה עמנו עוד משנת 1944 לעניין השוויוניות והנטילה בנטל המזונות לפחות
31 מעל גיל 6, אלא גם באה לידי ביטוי למשל בפסק הדין של בית המשפט המחוזי אליו הפניתי קודם.

32
33 אם אין הסבר ברור מדוע טובת הילדים מחייבת את שלילת אותו יום חמישי, צריך אני לפנות לשאלה
34 מה אומר הדין. לטעמי הדין אומר, בוודאי במשמורת משותפת, כי שני ההורים הינם בבחינת שווי
35 זכויות בכל, גם בזמני השהות.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

29 ספטמבר 2021

תלה"מ 20-11-1243 ט. נ' ט.

זמני השהות אינם שאלה של מגדר וזה החפץ להקטין ממעמדו של ההורה האחר, מוטב שייתן לכך
טעם כבד משקל, אך טעם כבד משקל כזה לא מצאתי.

הואיל וכך מורה אני כי האב יהא זכאי ליטול את הילדים גם בימי ה' פעם בשבועיים, לסירוגין.

אגב דברים אשר נפלו בדין הישראלי, יש לקרוא גם את תקנות סדר הדין האזרחי אשר נחתמו בשנת
2018 ונכנסו לתוקפן בפרוש שנת 2021.

אותן תקנות כמעט שלא הותירו לבית המשפט שיקול דעת שלא לפסוק הוצאות, זולת במקרים בהם
קיים טעם מיוחד שלא לפסוק הוצאות – לא זה המקרה כאן.

יחד עם זאת, המעיין למשל בבג"צ 891/05 או בבע"מ 5670/20 יגלה כי לא "יועם זוהרן" של שתי
ההלכות, במובן שבית המשפט פוסק הוצאות מופחתות אם לא מוצה ההליך עד תום.
במקרה בכאן הגענו לחלק מההליך, לא הגענו לשלב ההוכחות גם לא לשלב הסיכומים וגם זאת יש
להביא בחשבון.

לאור הוראותיי בפסק הדין לעיל רשאי צד מעוניין להגיש פסיקתא לחתימתי.

האם תישא בהוצאות האב בסך 5,000 ₪.

אני מתיר פרסום פסק דיני זה, ללא פרט מזהה כלשהו אודות הצדדים.

המזכירות תסגור את התיק.

ניתן והודע היום כ"ג תשרי תשפ"ב, 29/09/2021 במעמד הנוכחים.

ארז שני, שופט